Zaterdag 29 April 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4194

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags: abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3.50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Eisenhower inspecteert nog eens de vliegvelden.

Guam, Truk, Ponape gebombardeerd.

Frank Knox †

FRANK KNOX OVERLEDEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox is Vrijdag om 13.08 uur E.W.T. in zijn woning te Washington overleden als gevolg van een hartaanval. De dood van Knox werd bekendgemaakt door den waarnemenden Secretaris van Marine, James Forestal. Tevoren werd gemeld, dat Knox leed aan darmstoornissen gepaard met duizeligheid. Dinsdagmorgen keerde hij naar zijn kantoor terug, doch ongeveer twee uren later werd hij ziek en ging naar huis. De Secretaris kreeg een ernstige hartaanval toen hij zich Dinsdag namiddag gereedmaakte om naar bed te gaan. Bij de bekendmaking via de luidsprekers van het Departement van Marine vroeg Forestal allen employees van het Departement, waarvan velen juist het middagmaal gebruikten, om even hun werkzaamheden te staken bij wijze van eerbetuiging aan den overledene.

Knox had zitting in het cabinet sedert 11 Juli 1940. Roosevelt liet hem roepen toen Frankrijk viel in de critieke maanden van 1940 tegelijk vroeg de President Henry Stimson om Secretaris van Oorlog te worden. Beide mannen zijn Republikeinse leiders. Knox werd in 1936 zelfs benoemd tot candidaat voor het Vice Presidentschap.

Zijn dood vlak vóór de invasie van Europa maakte een einde aan een officiële loopbaan, welke begon toen de verslagen Geallieerde strijdkrachten over het Kanaal naar Engeland terugvielen. Binnen de afgelopen vier jaren dat Knox gediend heeft herstelden de Verenigde Staten zich van hun achterstand in de bewapening en zijn zij eindelijk gekomen voor wat de laatste grote phase vóór de overwinning wordt geacht. (Washington, (AP) 28.4).

NAZIES ONDER DE POOLSE SOLDATEN?

Richard Kasischke seint uit Londen:

Het Lid van het Lagerhuis Driberg herhaalde de beschuldiging, dat er anti-semietische Poolse strijdkrachten in Engeland zijn, doch George Hall, de Onder-Secretaris van Buitenlandse Zaken, antwoordde: „Het is niet eerlijk te zeggen, dat al de Joodse soldaten in het Poolse leger ontevreden zijn." Hall zeide, dat van November 1940 tot Februari 1944 de deserties van Joden in het Poolse leger niet meer dan 17 bedroegen. Hieraan voegde hij toe, dat toen men tot overeenstemming kwam om ongeveer 200 Joodse deserteurs (?) naar het Britse leger over te plaatsen „door den Secretaris van Buitenlandse Zaken duidelijk werd gemaakt, dat dit niet als een precedent moest worden beschouwd".

Driberg wierp de quaestie opnieuw op omdat „de toestand niet veel veranderd is sedert hij het laatst besproken werd in het Lagerhuis. Hij verklaarde, dat onlangs nog deserteurs, die door de krijgsraad veroordeeld werden, werden overgehaald om terug te keren naar de Poolse afdelingen met de belofte, dat zij naar het Britse leger zullen worden overgeplaatst.

Driberg zeide, dat in een Pools kamp in het Verenigde Koninkrijk een groep soldaten die in Rommels leger dienden, Hitlers jaardag vierden „door zich te bedrinken, het kamp door te lopen waarbij zij Heil Hitler riepen". Toen een Poolse corporaal hier tegen op kwam werd hij door een half dozijn van Rommels mannen afgeranseld. Het is van dat soort atmospheer dat ik der Britse regering vraag de Joden te redden — een atmospheer welke ondragelijk is om reden, dat er nazies zijn onder deze Poolse soldaten op Brits grondgebied." (Londen, (AP) 28.4).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 28 April vonden er geen grote veranderingen aan het front plaats. Op 27 April ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 22 Duitse tanks.

29 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur. In de nacht van 27 op 28 April deden onze lange afstands vliegtuigen een massa-aanval op het spoorwegknooppunt Lwow waar de concentraties van vijandelijke troepentreinen werden gebombardeerd. Als gevolg van het bombardement op het spoorwegkruispunt ontstonden talrijke branden, die vergezeld gingen van hevige ontploffingen. Tegelijkertijd blokkeerden onze vliegers het vijandelijke vliegveld nabij Lwow. Door machinegeweer- en kanonvuur zetten zij colonnes van Duitse vrachtauto's op de wegen welke leiden naar Lwow in brand.

Tijdens de nacht van 27 op 28 April bombardeerden onze vliegtuigen het vijandelijke vliegveld nabij de stad Orsja. Ten tijde van de aanval waren er veel Duitse vliegtuigen op de grond." Het bombardement veroorzaakte 15 grote branden. Vijandelijke vliegtuigen en opslagplaatsen van olie en ammunitie werden in brand gezet.

De branden gingen vergezeld van enkele ontploffingen. Bij het verlaten van het doel konden onze vliegers de branden zien op een afstand van meer dan honderd kilometer." (Londen, (AP) 28.4).

TSJENG TSJENG VERONGELUKT?

De radio van Berlijn zeide in een Japans bericht, dat Japanse vliegtuigen een viermotorige bommenwerper, welke geëscorteerd werd door twee gevechtsvliegtuigen boven Birma neergeschoten hebben en dat er elke aanwijzing" is, dat hij Generaal Tsjeng Tsjeng, den Chinesen Minister van Oorlog, vervoerde. Voorts werd gezegd, dat Tsjeng op 30 Maart door Tsjang Kai Sjek naar China gezonden werd om besprekingen te voeren met Admiraal Mountbatten, den Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië, en nadien de gevechtsfronten bezocht.

Generaal Tsjeng is de held van de Chinese overwinning van het vorig jaar aan het Jangtse-front. (New York, (AP) 28.4).

DE TOESTAND VAN GANDHI.

Een officiële verklaring welke te Bombay werd uitgegeven zeide, dat de algemene toestand van Mohandas Gandhi, die onlangs een aanval van malaria kreeg, „zwak is en enige ongerustheid veroorzaakt". Verder werd gezegd: „Hoewel de koorts bij Gandhi niet meer opgekomen is, is hij niet hersteld van de aanval van onlangs zoals gehoopt was". (Bombay, (AP) 28.4).

WAARSCHUWING VAN PÉTAIN.

Maarschalk Henri Philippe Pétain heeft in een radiorede zijn landgenoten gewaarschuwd tegen het gevaar van een burgeroorlog en er bij hen op aangedrongen geen gehoor te geven aan de oproep van buiten tot opstand. Voorts spoorde hij de Fransen aan om „trouw" te blijven aan het Duitse leger. „Hitlers legioenen" zo beweerde hij, „verdedigen Europa tegen het Bolsjewisme." Pétain zeide nog tot zijn landgenoten, dat de oproep tot opstand komt van „hen, die ver weg zijn en niet deelnemen aan de gevaren, welke zij u vragen te trotseren. Zij zouden Frankrijk graag in een ramp slepen." (Londen, (AP) 28.4).

DE VLIEGTUIGEN VAN MACARTHUR IN ACTIE.

De Geallieerde vliegtuigen beheersen de lucht boven de gehele lengte van Nieuw Guinea en er rondom, terwijl zij de Japanse vliegvelden neutraliseren en verder speuren naar den vijand. De Noordamerikaanse troepen consolideren hun stellingen in de gebieden van Hollandia en Aitape en breiden ze nog uit. De Japanners bieden weinig verzet en die er nog zijn vluchten de wildernis en de bergen in. Mitchell-bommenwerpers met kanonnen van 74 mm. vielen het Japanse vliegveld Jefman te Sorong aan het Westelijk einde van Nieuw Guinea aan, zo maakte MacArthur bekend. Meer naar het Zuiden bestookten de zware bommenwerpers de vijandelijke installaties en havenfaciliteiten te Babo aan de McCluer Golf. Bommenwerpers van de 5e luchtmacht wierpen 180 ton bommen op de vier vliegvelden van Wewak in het Oostelijk deel van Nieuw Guinea. (Geallieerd Hoofdkwartier op Nieuw Guinea, (AP) 29.4).

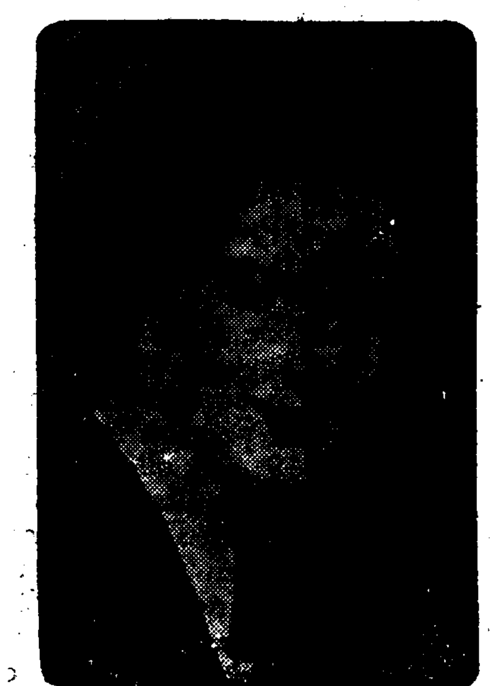
BOMBARDEMENTEN IN DE STILLE OCEAAN.

Het eiland Guam in de Marianen is op 24 April voor het eerst gebombardeerd door Noordamerikaanse bommenwerpers, die van bases op het land opstegen. Ook Truk en Ponape in de Carolinen zijn bestookt. Guam was voorheen slechts door vliegtuigen van vliegdekschepen aangevallen. Drie nieuwe aanvallen werden gedaan op Ponape op 700 kilometer ten Oosten van Truk, terwijl vier eilanden in de Trukgroep — Moen, Eten, Dublon en Param — werden bestookt door Liberators van de 7e leger-luchtmacht. Twee aanvallen op Ponape werden uitgevoerd op 26 April en de derde in de ochtend van de volgende dag. Op 27 April werd 54 ton bommen op Truk geworpen. (Pearl Harbor, (AP) 29.4).

LANCASTERS NAAR NOORWEGEN.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „Lancasters van het Bommenwerperscommando hebben in de afgelopen nacht de Kjeller-fabriek voor vliegtuigrompen te Oslo, waar vijandelijke jagers en troepentransportvliegtuigen hersteld worden, aangevallen. Het doel werd duidelijk herkend en de eerste rapporten geven te kennen, dat het bombardement goed geconcentreerd was. Mosquito's vielen Hamburg aan. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist." (Londen, (AP) 29.4).

Morgen viert Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana Haar 35e verjaardag. Zij, die nog enige maanden geleden bij ons zulk een onvergetelijke indruk achterliet. Moge het volgend jaar Haar feest in Nederland gevierd worden door een vrij volk. Leve de Kroonprinses!

MISLUKTE OPSTAND IN BOLIVIA.

De regering van Bolivia maakte gisteravond bekend, dat een „grote revolutionnaire samenzwering tegen het gevestigde régime" werd onderdrukt en dat de staat van beleg over het gehele land werd afgekondigd. Het communiqué van de regering zeide voorts, dat „elementen van de ontijdige revolutie zijn gearresteerd".

„Biezonderheden zijn in handen van de politie en zullen te gelegener tijd worden bekendgemaakt."

De toestand in Bolivia is onrustig sedert de revolutionnaire Junta de regering in December omverwierp. Het nieuwe régime waarvan Majoor Gualberto Villaroel waarnemend President is, is niet erkend door de Verenigde Staten en de meeste andere Amerikaanse republieken. (La-paz, (AP) 29.4).

Het nieuws van vandaag.

Generaal Dwight D. Eisenhower, de Geallieerde Opperbevelhebber in het Europese krijgsgebied, heeft nog een haastige inspectie gehouden van de luchtbases in Engeland en de vliegers aangespoord vol te houden, omdat nog veel meer van hen geëist zal worden. Dit is het nieuws, dat nog door de strenge censuur van Engeland doorgelaten werd omtrent de voorbereidingen, die getroffen worden voor de invasie.

Op het Europese vasteland treffen de nazies ook hun voorbereidingen en zij hebben reeds verklaard gereed te zijn voor wat komen wil. Maarschalk Pétain heeft zijn landgenoten aangespoord niet te revolteren en de bevelen van het Duitse leger gehoorzaam op te volgen.

Intussen duren de bombardementen voort. Ongeveer 2500 vliegtuigen hebben gisteren overdag de vliegvelden en rangeerterreinen in West-Europa — voornamelijk Frankrijk aangevallen. De vijandelijke verdedigingswerken langs de Franse kust kregen ook weer een beurt. In de afgelopen nacht hebben Britse Lancasters een fabriek nabij Oslo in Noorwegen, waar vliegtuigrompen gebouwd werden, met goed succes aangevallen.

Mosquito's bezochten Hamburg, maar overigens was het tamelijk rustig. Heden bevinden de Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators zich wederom boven Duitsland, volgens een bekendmaking van de Duitse radio.

Van het Zuidfront en het Oostfront in Europa valt weinig te zeggen. De strijd op het land toont geen veranderingen, hoewel de luchtmacht iets actiever is.

Ook in de Stille Oceaan vinden bombardementen plaats. Guam, Truk en Ponape werden door Noordamerikaanse vliegtuigen aangevallen, volgens het bulletin uit Pearl Harbor. In het gebied van Nieuw Guinea zijn de luchtstrijdkrachten van MacArthur bezig met speurtochten naar vijandelijke doelen. Wat zij vinden gaat eraan.

De Japanners die Brits Indië binnendrongen hebben de campagne blijkbaar verloren. Spoedig zal de moeson aanbreken en dan is het helemaal gedaan met hun pogingen om de bases Imphal en Kohima te veroveren, laat staan de spoorlijn naar Ledo door te snijden. Ook in China wordt de vijand aan het Honan-front op enkele punten teruggeslagen.

Het treurige bericht, dat wij gisteren nog in een gedeelte van onze Curaçaose editie konden plaatsen, is het overlijden van Frank Knox, den Noordamerikaansen Secretaris van Marine. Hij was 70 jaar oud.

Ruslands Kerkelijke Politiek.

Het bericht van gisteren (1e blz., 2e kol.), dat op uitnodiging van de Sovjet-regering Pastoor Stanislaus Oremanski uit Springfield, Massachusetts, zich in Rusland zal gaan vestigen, vraagt biezondere aandacht. Naar zijn naam te oordelen is Oremanski van Russische oorsprong, althans zijn voorouders; zijn huidige status is Noordamerikaan. Zijn kerkelijke affiliatie is rooms-katholiek van Latijnse ritus.

Moet dit betekenen, dat de godsdienstpolitiek in Rusland veranderd wordt?

Een priester is niet veel en de uitdrukkelijke mededeling „op uitnodiging" doet zien, dat er van vrijheid geen sprake is: Sovjet-Rusland is nog immer gesloten voor de vrijheid van godsdienst. Permissies om de H. Synode een Patriarch te laten kiezen voor de Orthodoxen, en uitnodigingen om één katholieken priester binnen de Sovjet-Unie (1/6 van de aardbol!) te vestigen, zeggen ons niets.

Oremanski werd de 2e Noordamerikaanse priester genoemd, die sedert haar vestiging binnen de Sovjet-Unie zou komen. Dat wil zeggen: officieel erkende priester. Clandestien werken er blijkens een rapport van November 1942 van Père Joseph Ledit S.J., vroeger hoofd van de Katholieke Anti-Communistische Centrale in Rome en thans in Québec, Canada, dat er tussen de 181 en 231 katholieke priesters in Rusland zijn; hierbij zijn inbegrepen een 110 à 150 van het Aartsbisdom Mohilev en Saratox, reeds gewijd voor de revolutie van November 1917, en thans allen in het gevang of in een werkkamp opgesloten, voorts 70 katholieke Poolse priesters, die sedert 1939 — '40 naar de Sovjet-Unie werden gedeporteerd en sedert de Pools-Russische alliantie werkzaam in het Poolse leger in Rusland; de enige door de Sovjet-Unie erkende katholieke priester was Pater Leopold Braun A.A., sedert 1938 rector van de kerk St. Louis de France in Moskou; thans is er dus een tweede bij gekomen; Pater Florent O.P. te Leningrad, die eveneens door de Sovjet-Unie was erkend, is gedood bij een van de bombardementen van Leningrad in het begin des krijgs; een katholiek bisschop is sedert Bisschop Amoudru O.P. in 1914 het keizerlijke Rusland verliet, niet meer — officieel althans — daar geweest. Pater Florent O.P. kreeg een verblijfsvergunning als opvolger van Bisschop Amoudru. Namens den Paus hebben enige Jezuïeten in de afgelopen jaren van tijd tot tijd bezoeken gebracht aan Rusland als voorbereiding voor een professoraat aan het Oosters Instituut en het Russicum in Rome.

* * *

Juist hedenmorgen werd ook het bericht ontvangen uit Vaticaanstad, dat begin April door de Russische Katholieke Missie te Parijs, een Russische vertaling van de vier Evangeliën is verschenen. De Russisch Katholieke Missie te Parijs aan de Rue François Gérard staat onder leiding van een Dominicaan, Pater Dupont O.P.

DOODSTRAF IN NEDERLAND INGEVOERD.

Belangrijk besluit der Londense Regering.

Blijkens een communiqué van de Nederlandse ambassade te Washington is een Besluit houdende Buitengewone Regelen van Strafrecht verschenen, waarin de doodstraf met terugwerkende kracht wordt afgekondigd voor alle Nederlandse nazies, die steun aan den vijand hebben verleend. Wij herinneren er in dit verband aan, dat dit in de artikelen van den advocaat-generaal Mr. J. J. A. Ellis, door hem eveneens werd voorgestaan.

* * *

Ook zal de Regering na terugkeer in Nederland aftreden.

SMUTS IN LONDEN.

Premier Jan Christiaan Smuts van Zuid Afrika is in Londen aangekomen voor de Conferentie tussen de Premiers van het Britse Imperium. (Londen, (AP) 28.4).

De Kroniek der Victorie.

22 April — Geallieerde troepen doen landingen op de Noordkust van Nieuw Guinea, waarbij de herovering van Nederlands Oost Indië begint.

Tito's guerrilla-krijgers landen op het eiland Korçula.

24 April — Hitler en Mussolini komen weer bijeen.

25 April — De Noordamerikanen bezetten de atol Ujelang in de Marshall-groep.

26 April — 9 Duitse transportschepen door de Russische luchtmacht in de grond geboord.

28 April — Het Geallieerde luchtoffensief tegen Europa duurt al 14 dagen onafgebroken.

Douglas MacArthur is weer een stap nader gekomen tot de Philippijnen, het doel van zijn verrichtingen, door de landingen welke zijn troepen in de afgelopen week gedaan hebben op de Noordkust van Nieuw Guinea. Het is een grote stap die MacArthur deed; wel 600 kilometer zijn de Geallieerde strijdkrachten in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan ermede vooruitgekomen, afgezien nog van het feit, dat hierdoor nog ongeveer 60.000 Japanners van hun moederland werden afgesneden en de herovering van Nederlands Oost-Indië begon.

Wel zes vliegvelden zijn in de afgelopen week op de kust van Nieuw Guinea veroverd, waardoor het voor de Geallieerde vliegtuigen mogelijk zal worden duizenden vierkante kilometers van de Stille Oceaan méér te bestrijken. Palau, de vlootbasis op nauwelijks 800 kilometer van de Philippijnen verwijderd, zal thans kunnen worden aangevallen door zware bommenwerpers uit het Zuiden, ja zelfs de Philippijnen zullen met enige moeite kunnen worden gebombardeerd.

Het behoeft dus niet gezegd, dat een belangrijk succes met deze laatste landingen geboekt werd en dat de herovering van de grote gebieden die de Japanners binnen de eerste zes maanden na de aanval op Pearl Harbor inpalmden, niet meer in zulk een verre toekomst schijnt te liggen. Het zou ons ten minste niets verwonderen, indien nog dit jaar MacArthur voet zou zetten in de Philippijnen en zegevierend Manilla zou binnentrekken.

Niet alleen de uitmuntende strategie, die het Noordamerikaanse Hoofdcommando in de Stille Oceaan gevolgd heeft, maar ook de enorme oorlogsproductie der Verenigde Staten hebben dit mogelijk gemaakt. Dat tevens hulde moet worden gebracht aan den gisteren verscheiden Secretaris van Marine Frank Knox, voor de wijze, waarop hij de macht van de Noordamerikaanse vloot heeft opgevoerd binnen twee jaren tijds, zullen velen moeten erkennen.

De macht der Nipponese vloot is daarentegen ernstig beknot en de garnizoenen, die de vijand nog heeft in de Marianen, de Carolinen en Marshall-eilanden, zien zich steeds meer verlaten en alleen tegenover de overmacht der Geallieerden.

De Noordamerikaanse vloot kan nu toeslaan waar zij wil en wij kunnen er vast op rekenen, dat zij ook zal toeslaan zodra het den Bevelhebbers gelegen komt. De landingen zullen evenmin uitblijven, misschien niet direct op de krachtigste bastions van den vijand zoals Truk en Ponape, maar toch daar waar goede steunpunten gevonden kunnen worden om het offensief in de richting van de Philippijnen en de kust van China gestadig voort te zetten. De krachtigste bases kunnen dan geneutraliseerd worden door bombardementen en vlootbeschietingen. In ieder geval zal de vijand niet veel kans hebben versterkingen en voorraden aan te voeren voor zijn geïsoleerde garnizoenen.

Bevreesd behoeven de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten ook niet meer te zijn voor de vijandelijke luchtmacht. De aanvallen op Truk, Tinian en Saipor, Palau en Yap hebben aangetoond, dat de vijand niets vermag tegen krachtig beschermde vliegdekschepen. De vliegdekschepen winnen het zelfs van de eilandenbases, omdat zij verplaatsbaar zijn; en de factor van verrassing, welke vooral de laatste tijd van zo groot belang is gebleken, moet dan nog niet uit het oog verloren worden.

Hoe verder de Geallieerde strijdkrachten vooruitkomen in de strijd tegen Japan, hoe groter bovendien de coördinatie wordt tussen de Bevelhebbers van de vier hoofdfronten: in China Generalissimo Tsjang Kai Sjek, in Zuid-Oost Azië Admiraal Louis Mountbatten, in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan Generaal Douglas MacArthur en in het overige gebied van de Stille Oceaan Admiraal Chester W. Nimitz.

Het laatste bewijs hiervan is reeds geleverd bij de landingen te Aitape en Hollandia door de troepen van MacArthur met steun van de vloot van Nimitz.

Het is duidelijk, dat Nippon zich steeds meer bewust wordt van zijn ongunstige positie en het is ook duidelijk, dat deze positie nog veel ongunstiger zal worden als Duitsland eenmaal verslagen is. Want nog steeds is de algemene mening, dat de nazies het eerst ten onder zullen gaan.

De grote invasie, die nu elk ogenblik kan komen, zal hopelijk de instorting van Duitsland ten zeerste bespoedigen. En als daar nog nieuwe aanvallen tegen de Zuidkust van de Europese Vesting en een groots offensief van het Rode leger bijkomen, dan lijkt het niet waarschijnlijk dat de Europese krijg nog lang zal duren.

Vanzelfsprekend is iedereen in afwachting van de invasie uit het Westen. Dat is bij ons zo, maar dat is zeker ook zo in Duitsland en in de bezette landen. De vele gissingen, vooral van vijandelijke en onzijdige zijde, zijn daar een uitvloeisel van. En het ziet er in ieder geval naar uit, dat het geweldige lucht-offensief, dat thans reeds twee weken lang aanhoudt, de rechtstreekse voorloper van de invasie is.

Een Noordamerikaans marine- vliegtuig stijgt op voor de aanval op Palau, de Japanse vlootbasis in de Carolinen. Beneden ziet men vliegdekschepen en andere oorlogsschepeen van de Noord-amerikaanse vloot in de Stille Oceaan.

Bij welke maanstand komt de invasie?

Een Zweedse commentator was het, die voorspelde, dat de landingen zullen worden uitgevoerd binnen 48 uur na het eerste of laatste kwartier van de maan, omdat dan het verschil in eb en vloed het geringste is. Of de man gelijk heeft, zal natuurlijk moeten blijken, maar wel geloven wij, dat de stand van de maan van invloed zal zijn op het bepalen van de aanvalsdatum, omdat de stand van de maan zeker van invloed is op het weer. Het was kort voor volle maan toen Generaal Dwight D. Eisenhower met de inval van Sicilië begon. Het is dus niet onmogelijk, dat hij ditmaal ook kort voor volle maan de aanval zal openen.

Heden is het eerste kwartier en op 8 Mei is het volle maan. Dit ten behoeve van de lezers, die het misschien willen weten.

Wij zullen zien of D-Dag binnen deze periode zal vallen. Dus maar verder afwachten.

DE VLAGGEN UIT.

Morgen, de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, zal van zonsopgang tot zonsondergang op alle openbare- en gouvernementsgebouwen de Nederlandse Driekleur wapperen. Ter gelegenheid van deze feest zullen Maandagmiddag de Gouvernementskantoren, in zoverre dat mogelijk is, gesloten zijn.

LIJKDIENST VOOR KNOX.

Maandag zal in het auditorium van Kamp Parera een lijkdienst gehouden worden voor wijlen Frank Knox. Aanvang 14 uur. Publiek is toegelaten.

MEDINA HERDACHT JULIANA'S BEZOEK.

President Medina van Venezuela heeft in zijn jaarlijkse toespraak tot het Congres het bezoek van Prinses Juliana in herinnering gebracht en haar geestdriftige ontvangst. Hij wees er op dat dit bezoek de banden tussen beide landen nog meer heeft aangehaald (Aneta).

Curaçao.

GEEN NIEUWE CONCESSIES MEER AFGEGEVEN DOOR VENEZUELA.

In zijn boodschap aan het Congres heeft President Medina van Venezuela verklaard:

„De politiek van de Regering is vastbesloten gericht op het verkrijgen van olie-raffinaderijen of andere industrieën. Iedere nieuwe concessie, die verleend wordt, zal onder voorwaarde geschieden, dat een gedeelte in Venezuela geraffineerd wordt. Wij willen in dit opzicht geen intransigente positie innemen, maar wij moeten onze eigen belangen verdedigen en uitkijken naar nieuwe bronnen van inkomsten voor de mensen, die onder bescherming leven van onze wetten.

De Venezolaanse olie moet in Venezuela worden geraffineerd of in die landen, die het geraffineerde product of de bijproducten der raffinaderij gebruiken. Nieuwe concessies kunnen niet verleend worden aan raffinaderijen buiten Venezuela, die andere markten bedienen" (Aneta).

CURAÇAOSE OVEREENKOMST MET VENEZUELA.

De Gouvernements Persdienst meldt ons:

Op 24 April 1944 werd inzake de levering van vee en suiker aan Curaçao tussen de Regering van Venezuela en den Vertegenwoordiger der Nederlandse Regering te Caracas een nota gewisseld. Deze nota, inhoudende een overeenkomst, zal op 1 Mei 1944 van kracht worden.

De voornaamste punten luiden als volgt:

1o. Het Gouvernement van Curaçao verbindt zich om uit Venezuela in de loop van 1 jaar een hoeveelheid van tweeduizend (2000) ton witte suiker te importeren met dien verstande, dat achthonderd ton rechtstreeks door het Gouvernement wordt afgenomen en twaalfhonderd ton door twee suikerimporteurs.

2o. De Regering van Venezuela verbindt zich om de suiker te leveren tegen een prijs van ten hoogste Bs. 29.39 per 100 kg. f.o.b. Puerto Cabello.

3o. Het Gouvernement van Curaçao zal de import van witte suiker uit andere landen zodanig regelen, dat de levering van Venezuela zonder bezwaar kan plaats hebben.

4o. De Regering van Venezuela verbindt zich om Curaçao maandelijks 600 stuks runderen te leveren.

5o. Het te leveren vee zal een minimum gewicht hebben van 350 kg. en zal ten hoogste mogen kosten Bs. 0.55 per kg. levend gewogen.

6o. Het Gouvernement van Curaçao zal aan het begin van elke maand het Ministerie van Landbouw in Venezuela mededeling doen van het aantal stuks vee, dat benodigd is met opgave van de naam van de firma, die het zal importeren.

7o. De Regering van Venezuela zal een voorraad suiker, goed voor drie maanden gratis opslaan, doch de verzekeringspremies en de waarde van de geleverde suiker moet maandelijks voldaan worden.

8o. De duur van deze overeenkomst is één jaar na ondertekening.

Teneinde zeker te zijn, dat de overeenkomst gestand kan worden gedaan, zullen, ingaande 1 Mei as. de artikelen: suiker, levend vee, gezouten-, gedroogden bevroren vlees tot distributiegoederen worden verklaard, waarna import van deze goederen niet kan plaats hebben, dan na verkregen toestemming van het Gouvernement van Curaçao.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Zondag 10 uur Mobilia — Kortijn; 15 uur Grote padvindersbijeenkomst **op het terrein te Santa Rosa**; 15 uur Athletiekwedstrijden voor seniores en juniores op het terrein te Santa Rosa.

KERMIS OP SUFFISANT.

De C.P.I.M. zal morgenmiddag op Suffisant een kermisfeest aanrichten voor de bewoners der verschillende kampen. **Aanvang** 14 uur.

RABBIJN CARDOZO MORGENOCHTEND NAAR NEW YORK.

Met het houden van de voorbesprekingen in verband met de Conferentie voor Oorlogsnoden van het Joodse Wereldcongres, zal vermoedelijk reeds in de eerste week van Mei worden begonnen.

Intussen zijn uit verschillende landen reeds afgevaardigden in New York aangekomen. In diverse commissies zijn verder rapporten uitgewerkt, welke aan de delegaties ter bestudering worden voorgelegd.

De eindconferentie, welke kort daarop zou worden gehouden, is in verband met een verzoek van de Joodse gemeenschap in Palestina tot Augustus uitgesteld. Gedurende de maand Mei zullen echter te New York belangrijke besprekingen plaats vinden van de aanwezige afgevaardigden met de commissies. Iedere afgevaardigde zal de gelegenheid hebben volledig rapport uit te brengen over locale aangelegenheden en de speciale belangen van de door hem vertegenwoordigde gemeenschap te bespreken.

Rabbijn Cardozo, die, zoals men weet, voor deze besprekingen het Staatsdeel Curaçao vertegenwoordigt, zal Zondagmorgen as. van hier naar New York vertrekken, alwaar hij kort na aankomst reeds met Rabbijn Dr. Stephen Wise, voorzitter van het Joodse Wereldcongres, zal confereren.

HET WATERGEBREK.

„Hier sta ik, ik kan niet anders" — Beaujon.

De meest alarmerende geruchte doen de ronde over het watergebrek te Willemstad en inderdaad is de toestand zoals thans in Punda onhoudbaar.

De directeur van de Landswatervoorziening deelde ons naar aanleiding hiervan mede, dat als gevolg van de oorlog machinerieën, die anders binnen een half jaar hier zijn, thans na twee jaar nog op zich laten wachten. Indertijd stond een destillatie-inrichting gereed en die ging opeens naar Noord-Afrika. Dan is er een enorme toeneming van gebruik door de militairen gekomen. Geruchten, als zou in de militaire kampen met water geknoeid worden, sprak de Heer Beaujon tegen. „Zij zijn daar zuiniger dan in de stad, wanneer men op het verbruik per persoon let."

Men werkt met alle macht om de nieuwe destillatie-inrichting klaar te krijgen. Dat zal nog 5 weken duren en daarna kan de Punda weer normaal bediend worden. Het gerucht, als zou de volgende week Otrabanda ook zonder water komen te zitten, werd door den Heer Beaujon tegengesproken. Otrabanda houdt water, tenzij zich natuurlijk onvoorziene omstandigheden voordoen. Maar „hier sta ik, ik kan niet anders", zeide Sjon Hensi; „ik moet bepaalde verplichtingen nakomen in het belang van de oorlogvoering en dat vraagt veel water, waar ik niet op gerekend had" (de Heer Beaujon vroeg ons het oorlogsdoel zelf niet in de krant te zetten, doch wij kunnen de mening van den Directeur in deze inderdaad als steekhoudend verklaren). Vraagt u toch iedereen zo weinig mogelijk water te gebruiken, vooral ook in Otrabanda om water vrij te krijgen voor Punda."

* * *

Als aantekening zouden wij hierbij willen opmerken, dat hoezeer wij het tweede argument onderschrijven, het eerste nl. dat ten gevolge van de oorlogstoestand geen machines te krijgen zijn, geen geldig excuus is. Een overheidsbedrijf, dat monopolie heeft en geen concurrentie te vrezen heeft, zal gaarne geneigd zijn dit als excuus aan te voeren, zoals aan het bovenstaande, aan de lummelige pontdienst over de St. Anna-baai, aan de treurige telefoonvoorziening in de buitendistricten, aan de hopeloze postdienst en andere takken van overheidsdienst te illustreren valt. Men vergeet daarbij dat er vele kleinere en soms wel grotere particuliere bedrijven zijn, die eveneens gehinderd worden door oorlogsbeperkingen, maar die hemel en aarde bewegen om het hoog nodige te krijgen, omdat de broodvraag erachter zit. Meestal hebben deze particuliere bedrijven meer succes, doordat zij tot vervelens toe aanhouden en zelfs de geselen van de bureaucratie ervoor verdragen. Ze moeten wel: anders eten ze straks droog brood. Een particulier bedrijf waar een machine stuk gaat, moet verder werken, desnoods met de handen, maar het werk moet doorgaan, omdat er anders geen geld binnenkomt, moet zelfs dag en nacht werken als het gewenst is. De omstandigheden hebben ertoe geleid, dat enkele openbare diensten in overheidshanden zijn hetgeen gezien de plaatselijke personeelstoestanden ook zeer goed is. Doch zulke overheidsbedrijven kunnen nimmer als excuus de oorlog aanvoeren. Dat zou een onbillijkheid zijn ten aanzien van de particuliere bedrijven.

FEESTAVOND IN HET ZEEMANSHUIS.

Bij gelegenheid van de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana zal morgenavond in het R.K. Zeemanshuis aan de Overzijde een feestavond gehouden worden. Toegang alleen voor Zeelieden en hen, die van toegangskaarten voorzien zijn.

ARUBA JRS.

De spelers van Aruba Jrs. zijn gisteren om 15.45 uur op Hato aangekomen.

Diezelfde avond hebben zij een Basketball-wedstrijd gespeeld tegen een team van Suffisant, waarbij zij als overwinnaar uit het strijdperk zijn gekomen met een score van 20—2.

Klepper zal in de doelpalen de doelpalen de kleuren van Aruba Jrs. verdedigen.

INVASIE BEGONNEN?

HET NIEUWSBLAD „SANOMAT" VAN HELSINKI MELDDE ZONDER BRONVERMELDING, DAT DE GEALLIEERDE INVASIE VAN EUROPA REEDS AAN DE GANG IS. HET BERICHT, DAT IN HET „AFTONBLADET" VAN STOCKHOLM VERSCHEEN ZEIDE: DE LANDINGEN ZIJN THANS WAARSCHIJNLIJK OP VERSCHILLENDE PLAATSEN IN VOORTGANG." ER IS GEEN BEVESTIGING VAN DIT BERICHT, DAT NA HET TER PERSE GAAN ONTVANGEN WERD, VOLGENS BERLIJN IS DE GEALLIEERDE INVASIE - LUCHTMACHT REEDS IN DE STRIJD GEWORPEN.

DE PLANNEN DER DUITSERS.

Uit Nederlandse sluikbladen blijkt, dat de Duitsers van plan zijn de grote dijken, die het Noordelijke gedeelte van Noord Holland beschermen te vernielen om aldus het grootste deel van de Westelijke provincies blank te zetten. Tot nu toe is er alleen sprake geweest van het onder water zetten van zekere gebieden door bressen te maken in de slaperdijken, de dijken die in het land liggen.

Vroegere berichten meldden het onder water zetten van de eilanden in de monding van Rijn, Maas en Schelde en volgens de sluikbladen zijn de volgende gebieden reeds onder water: Het gebied liggend achter de dijken tussen Den Helder en Kamperduin, de Beemster en Wormerpolders zowel als de polders beneden het kanaal, dat Amsterdam via IJmuiden met de Noordzee verbindt, de Haarlemmermeer en het gebied rond Alphen aan de Rijn tot aan Rotterdam, de Nederlandse Waterlinie, nl. het gebied van de Zuidelijke kust der Zuiderzee van Amsterdam naar Naarden, dan Zuidwestelijk voorbij Utrecht tot de Rijn tussen Schoonhoven en Gorinchem tot aan de Noordelijke en Zuidelijke armen van de rivier de Biesbosch en het Westelijke deel van Noord Brabant ook het gebied omvattend tussen het Hollandsch Diep tot de lijn Roosendaal. Voorne Putten, Goeree Overflakkee, Schouwen Duiveland, Tholen Noord Beveland, Zuid Beveland en een gedeelte van Zeeuws Vlaanderen (Aneta).

* * *

Wij tekenen hierbij aan, dat de zeedijken, waarvan sprake is in het begin van dit bericht de Pettemeer en Hondsbossche-zeedijken zijn. Indien de Duitsers werkelijk hiertoe mocht overgaan dringt het zeewater Nederland binnen en is er niet langer sprake van een onder water zetten van polders, zoals tot nu toe geschiedde, maar van een verschrikkelijke overstroming. Uit het voorgaande bericht blijkt ook, dat de Lopiker en Krimpenerwaard onder water zijn; tot nu toe is hierover in geen enkel bericht iets gemeld.

Laatste Nieuws.

— **Mountbattens** Hoofdkwartier heeft in antwoord op enkele vragen van de Associated Press verklaard, dat de Japanse invasie van Brits Indië het strategisch plan der Geallieerden niet in de war heeft gestuurd of de voltooiing van de Ledo-weg naar China heeft vertraagd en dat er geen rechtvaardiging is voor de ongerustheid in de Verenigde Staten. De verklaring zeide evenwel, dat de Japanners grote strijdkrachten in Birma hebben en zij het voordeel hebben van binnenlandse verbindingswegen. Men moet daarom offensieve acties van hen verwachten in een of andere sector van het front. Er zal nog hard gevochten moeten worden in Birma.

— **Uit Londen wordt gemeld, dat een strijdmacht van ongeveer duizend Noordamerikaanse bommenwerpers Berlijn heden heeft aangevallen op de vijftiende dag van het Geallieerde lucht-offensief, dat aan de invasie voorafgaat.** Een zeer krachtig escorte van gevechtsvliegtuigen **bracht de aanvallende strijdmacht op ongeveer 2000 vliegtuigen. De Duitse radio zeide, dat de aanval omstreeks het middaguur plaatsvond en dat grote schade werd aangericht. Terwijl de zware bommenwerpers Duitsland aanvielen hebben Thunderbolt gevechtsbommenwerpers, geëscorteerd door Thunderbolt gevechtsvliegtuigen een niet nader genoemde Duitse luchtbasis in Noord-Frankrijk bestookt. Britse Typhoons voerden offensieve vluchten uit.**

HET CARAIBISCH LABORATORIUM—VIII.

Nieuwe Programma's voor de opbouw van het Caraïbische Gebied.

Het doel van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie

door
JOSEPH M. JONES.

Puerto Rico is bezig met een programma om de suikercentrales (fabrieken waar suikerriet wordt gemalen) ten algemene nutte te maken, aan de ene kant door de verdienste van de malers op 7% te stellen en de opbrengst voor de planters te verhogen, en aan de andere kant door minimumlonen vast te stellen, welke de planters verplicht zijn aan de arbeiders uit te betalen.

Dit heeft een eerlijker verdeling van de landopbrengst tengevolge. Puerto Rico heeft ook een programma om de landarbeiders minder afhankelijk te maken van de planters door ze op kleine stukken grond, die de suikerplantages omringen, te installeren en daar het verbouwen van voedselproducten aan te moedigen. Jamaica koopt land dat niet werkelijk benut wordt en onderricht op dit land duizenden boeren om bekwame landbouwers te worden. Men verwacht dat zij, die hun geschiktheid tonen, onafhankelijke boeren zullen worden door na afloop op land, dat hun eigendom wordt, geïnstalleerd te worden; en dat de minder geschikten voortdurend als arbeiders op coöperatieve boerderijën onder goede leiding zullen werken.

Deze en andere soortgelijke programma's kunnen worden uitgebreid. Maar te oordelen naar de ervaring van tien jaren ernstige en intensieve onderzoekingen zijn deze, noch mogelijk andere, maatregelen niet te beschouwen als een volkomen oplossing. Werk van allerlei soort wordt geëist — opvoeding, gezondheid, ambachtsonderwijs, controle van plantenziekten, industrialisatie, verbeterde landbouwmethoden, coöperatieve markten enz. En men moet bedenken, dat men voor zo'n programma grote sommen gelds nodig heeft, van buiten het eiland komen, om zelfs maar te beginnen, en dat men slechts langzaam zal vooruitkomen en dat zelfs nadat alle practische maatregelen zijn genomen, de eilanden toch niet in staat zullen zijn, tengevolge van het klimaat en de arme hulpbronnen, om een levensstandaard op te houden, die te vergelijken is met die van de Verenigde Staten en Groot Britannië.

Dit veelomvattende denkbeeld wordt thans overal in het Caraïbische gebied aangenomen. In Puerto Rico gaat men, nadat men de Verenigde Staten over een periode van lange jaren honderd millioenen dollars tevergeefs heeft uitgegeven, aan hulp en aan diverse plannen, waarvan de verschillende belangen niet met elkaar overeenstemden, nu over tot een groots programma van menselijke en economische rehabilitatie, dat verschillende onderwerpen omvat, en wel geholpen door de politieke genie van Don Luis Muñoz Marin, hoofd van de volkspartij en President van de Senaat van Puerto Rico. Don Luis' programma wil de arbeidskrachten en het land van Puerto Rico rehabiliteren en door industrialisatie en het voortbrengen van nieuwe producten de productie over het gehele eiland vergroten. Norman Washington Manley en zijn Nationale Volkspartij op Jamaica hebben ongeveer hetzelfde programma, waarbij meer nadruk wordt gelegd op coöperatieve markten. Bovendien is dit nog het algemene denkbeeld van de Stockdale Commissie van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie en van de voornaamste leiders op de andere eilanden.

Een nieuw internationaal werktuig.

Door de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie geven de Verenigde Staten de leiding in de ontwikkeling van een goed samenhangend volledig plan betreffende de economische problemen van het Caraïbische gebied. De Commissie werd ingesteld met het doel om samenwerking aan te moedigen tussen de Verenigde Staten van Amerika en zijn bezittingen ...... in het Caraïbische gebied met Engeland en zijn koloniën in hetzelfde gebied... Leden van de Commissie", vervolgde het officiële persbericht „zullen zich voornamelijk bezig houden met vraagstukken betreffende arbeiders, landbouw, behuizing, gezondheid, opvoeding, sociale welvaart, financiën, economische en verwante onderwerpen in dit gebied, en zullen omtrent deze vraagstukken hun respectieve Regeringen inlichten".

Voordat het Departement van Staat op 13 December 1943 een rapport, opgemaakt door de Noordamerikaanse afdeling van de Commissie en getiteld „De Caraïbische Eilanden en de Oorlog" publiceerde en voordat de Commissie in haar geheel zelfs nog korter geleden het officiële rapport voor de Regeringen van de Verenigde Staten en Groot Britannië publiceerde, was niets betreffende het werk van de Commissie openbaar gemaakt. Nu behandelde het rapport van de Commissie niet alleen de ernstige problemen die de oorlog naar het Caraïbische gebied heeft gebracht, maar ook de verstrekkende gevolgen die de organisatie en werking van de Commissie voor de koloniale politiek kunnen hebben, komen naar voren.

Om het werk van de Commissie te waarderen, is het nodig de afgelegenheid van de Caraïbische eilanden te begrijpen. Ieder van de eilanden is verbonden door stoomvaartlijnen, oceaankabels, tariefbepalingen, handelswegen, handels- en bankgewoonten, bestuursadministratie, culturele en historische schakels, niet aan een ander eiland, maar aan een of ander land op het continent, duizenden mijlen ver: de Verenigde Staten, Engeland, Canada, Frankrijk, Nederland.

Verbindingen en transportmogelijkheden hebben, evenmin als handel, zo goed als niet bestaan tussen de eilanden onderling. De bewoners van het Britse eiland Antigua hebben practisch geen relaties met, of belangen bij de bewoners van Jamaica of Trinidad, de Portorikeinen weten heel weinig van, en stellen geen belang in de andere Caraïbische eilanden; terwijl de bewoners van welk Engels eiland ook, de bewoners van Martinique en Curaçao als mensen van een andere planeet beschouwen.

Officiële mededelingen van het ene Engelse eiland naar het andere moesten over het Engelse Departement van Koloniën in Londen gaan. Wanneer de Gouverneur van Jamaica graag wilde weten hoe iets in Puerto Rico gedaan werd, moest hij zich door middel van het Engelse Departement van Koloniën in verbinding stellen met de Engelse Ambassade in Washington; de Engelse Ambassade met het Departement van Staat; het Departement van Staat met het Departement van Binnenlandse Zaken; het Departement van Binnenlandse Zaken met den Gouverneur van Puerto Rico.

De Commissie heeft de isolatie van de eilanden met kracht verbroken in haar aanval op de oorlogsproblemen — om de eilanden hun plicht te laten doen gedurende een tijdperk van veelvuldig duikbootgevaar en tekort aan scheepsruimte toen het moeilijk was én de producten van de eilanden weg te halen én de benodigde voedingsmiddelen in te voeren — en op de economische grondproblemen van het gebied, die reeds bestonden voor de oorlog en opgelost zullen moeten worden na de oorlog.

Een resultaat van de vergaderingen van de Commissie is, dat Londen en Washington formeel zekere politieke grondbeginselen zijn overeengekomen: dat de economische problemen van het Caraïbische gebied meer gewestelijk dan locaal zullen worden beschouwd; dat een enkele oogsteconomie in West-Indië gewoonlijk ongewenst is en vervangen en aangevuld zal moeten worden door gemengd boerenbedrijf en veeteelt op grote schaal en door pluimveehouderij; dat de handel tussen de eilanden onderling zal moeten worden aangemoedigd, vervoer tussen de eilanden verbeterd, en tourisme aangewakkerd; dat de mogelijkheden voor de ontwikkeling van de industrie en visserij zullen moeten worden onderzocht en dat men dringend de woning- en sanitaire toestanden moet verbeteren, evenals de voeding en dat men onderwijsmogelijkheden moet scheppen (daarbij inbegrepen het inlassen van meer vakonderwijs bij de opvoeding).

Buitenland.

DE VOORBEREIDINGEN.

De Duitsers maakten bekend, dat het anti-invasie commando gereed is om in actie te treden en tegelijkertijd hebben de Duitse bezettingsautoriteiten in Denemarken de telefoonverbinding tussen Kopenhagen en Stockholm voor de tweede maal binnen een week opgeheven. De radio van Berlijn verstrekte geen bizonderheden ten aanzien van het Duitse anti-invasie commando, doch het Russische nieuwsagentschap zeide dat volgens Stockholmse bronnen de geruchten aanhouden in de Duitse hoofdstad dat Rommel den 70-jarigen Veldmaarschalk Karl Rundstedt vervangen heeft als Bevelhebber van Hitlers zogenaamde Westwal.

In Engeland heeft Eisenhower nog een haastig bezoek gebracht aan de vliegvelden van waaruit de huidige lucht-invasie wordt ondernomen. De Generaal zeide tot de vliegers: „Er zal nog meer van u worden gevergd dan gij reeds gedaan hebt in het verleden." (Londen, (AP) 29.4).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„Te land: In alle sectoren van het front was het kalm. De patrouilles waren actief.

In de lucht: Gisteren werden de havens aan de Westkust Piombino, Orbello en San Stefano aangevallen door middelgrote strijdkrachten van zware bommenwerpers.

Middelzware bommenwerpers hervatten de aanvallen op de spoorwegverbindingen en troffen bruggen te Orvieto. Incisa en Arezzo. Lichte en gevechtsbommenwerpers vielen voorraaddepots, kanonstellingen en spoorwegdoelen aan. Gevechtsvliegtuigen onderhielden patrouillevluchten boven de gevechtslinies. In de afgelopen nacht vielen onze nachtbommenwerpers Genua en andere havens aan de Westkust van Italië aan. Geen vijandelijke luchtactiviteit werd overdag gerapporteerd boven het gevechtsgebied. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde meer dan 1700 enkelvluchten uit." (Geallieerd Hoofdkwartier te Napels, (AP) 29.4).

DE ONDERHANDELINGEN MET SPANJE.

Naar vermeld wordt kan een overeenkomst van de Verenigde Staten en Groot Britannië met Spanje verwacht worden waarbij mogelijk de verschepingen van wolfram-erts — een belangrijk oorlogsmateriaal — door Spanje naar Duitsland met 90% zullen worden beperkt. De Noordamerikanen hadden getracht de Spaanse uitvoer naar Duitsland volkomen stop te zetten, doch de Britten zouden het standpunt hebben ingenomen, dat het beter is een stuk van de koek te hebben dan helemaal geen koek. Een overeenkomst over de quaestie van het erts is de belangrijkste factor geweest, die de voltooiing der onderhandelingen met Spanje, welke begonnen met het Brits-Noordamerikaanse olie-embargo twee maanden geleden heeft uitgesteld. Edward Stettinius Jr., de Noordamerikaanse Onder-Staatssecretaris, heeft 's morgens wederom geconfereerd met Eden en men acht het waarschijnlijk, dat zij gezamenlijk een verklaring zullen uitgeven, welke de Brits-Noordamerikaanse eenheid over het erts en andere gemeenschappelijke problemen van buitenlandse zaken zal weerspiegelen. Stettinius heeft ook geconfereerd met Feodor Gusev, den Russischen Ambassadeur in Groot Britannië, om hem op de hoogte te houden van de vordering der Noordamerikaans-Britse besprekingen.

Intussen heeft men goede hoop dat Zweden uiteindelijk zal instemmen de uitvoer van kogelkussens naar Duitsland stop te zetten.

De vooruitzichten van een spoedige regeling der Geallieerde onderhandelingen met Spanje schenen helderder dan ooit sedert het olie-embargo twee maanden geleden. Het punt, dat een langdurig uitstel heeft veroorzaakt in het sluiten van de onderhandelingen schijnt de uitvoer van wolfram naar Duitsland te zijn geweest. Gezaghebbende kringen zeggen, dat Spanje thans blijkbaar op het punt staat aan de Geallieerde eisen toe te geven. Bij een regeling zal waarschijnlijk een quotum worden vastgesteld voor de Spaanse verschepingen van het erts naar Duitsland, inplaats van een percentage van de vroegere handel. Aangezien belangrijke hoeveelheden verscheept zijn in de eerste twee maanden van dit jaar is het mogelijk dat het quotum voor de rest van 1944 zeer gering zal zijn, zodat Duitslands invoer uit Spanje om het verzet tegen de invasie op te bouwen, zal opdrogen. Washington, (AP) 28.4).

DE NALATENSCHAP VAN LESLIE HOWARD.

Naar bekendgemaakt werd, heeft Leslie Howard, de Britse filmster die vermist wordt nadat het transportvliegtuig waarin hij zich bevond in Juni van het vorig jaar seinde dat het door Duitse jagers werd aangevallen op weg van Lissabon naar Londen, een erfenis van 62.750 Pond Sterling nagelaten. Het grootste deel hiervan wordt in bewaring gehouden voor zijn weduwe, zoon en dochter. Howard liet zijn woning te Beverly Hills (Californië) na voor zijn secretaresse Violette Cunnington, doch zij overleed zes maanden voordat de acteur verdween. (Londen, (AP) 28.4).

OPBRENGST LAAT TE WENSEN OVER.

Het Duits militair commando voor de streek van Bergen in België heeft aan de industriëlen een omzendbrief gezonden, waarbij er hem op gewezen wordt, dat de productie in de fabrieken te wensen overlaat, doordat de arbeiders in het begin en op het einde van de week afwezig zijn.

Voortaan zullen de industriëlen aan de Duitsers de arbeiders moeten aangeven, die zonder aannemelijke reden gedurende meer dan drie dagen afwezig zijn.

DE KATHOLIEKE MISSIE IN DE CONGO.

In Belgisch Congo en in Ruanda-Urundi, telt de Katholieke Missie thans 2.700.000 gedoopte inboorlingen, 900.000 catechumenen en 143 inheemse priesters.

Tijdens het jaar 1943 bezochten ongeveer 750.000 inheemse leerlingen de Katholieke lagere scholen; 3000 bezochten de normale scholen, die door de missionarissen bestuurd worden; 5000 hun beroepsscholen en 4500 hun middelbare scholen.

Voor de vorming van de inheemse geestelijkheid volgen 1300 leerlingen de cursussen van de kleine seminaries, terwijl 326 de vijf gewestelijke grote seminaries bezoeken.

NOG STEEDS GUERRILLA'S OP SUMATRA.

De Nederlanders voeren nog steeds een guerrilla strijd op Sumatra en Java en misschien ook op Timor (Aneta).

Kent gij uw kleuter?

VII.

Na de algemene beschouwingen, die wij in de voorafgaande artikelen gemaakt hebben, gaan wij nu de afzonderlijke psychische uitingen van de kleuter na.

Wij beginnen nu met het eerste levensjaar, waarin drie hoofdperioden zeer overwegend zijn nl. de schreiphase, de brabbelperiode en de periode tot navolging en dressuur; alle drie phasen dienen als voorbereiding tot het spreken, want bij de psychische verschijnselen moet vooral de doelmatigheid van de natuur niet uit het oog verloren worden. Zoals wij een maag of een kikkerpoot niet kunnen kennen, als wij ze afzonderen van hun doel, zo ook zullen wij bij de psychische uitingen van den kleuter steeds moeten vragen: waartoe dienen zij?

Het domme verreljaar.

Een pasgeboren kindje is een wezen, dat doof, stom en blind is en op hem zijn de woorden van den psalmist van toepassing „Zij hebben ogen, maar zij zien niet; zij hebben oren, maar zij horen niet"; toch is de rest van de Psalmtext niet meer van toepassing. Van de zintuigen reageert het beste de huidzin, als nl. de tastlichaampjes op de huid geprikkeld worden. Dit kan iedere opvoeder zelf beëxperimenteren bv. bij aanraking van de lippen, volgt een zuigbeweging; als een vinger in het binnenste van de hand gelegd wordt, volgt daarop een samenknijpen van de hand, bij het kietelen van de voetzool, worden de beentjes tezamen getrokken en de tenen gespreid. Ook is de kleine zeer bevattelijk voor prikkels van temperatuur; duidelijk blijkt dit uit de behaaglijkheid, die de kleine toont bij een lauw bad. Ook op smaken reageert de dreumes bij zout, zoet en bitter en toont dit door de mimiek van de mondhoeken. Bij zure smaak ziet men hoe deze naar onder getrokken worden; doch alleen bij sterke concentratie reageert het kindje.

Wat de reuk betreft is experimenteel vast gesteld, dat een pasgeborene de borst weigert, als deze met een kwalijk riekende stof bestreken is.

Het is waar: ook ziet de kleine reeds, maar dit eerste zien moet men zich zo primitief mogelijk voorstellen; alleen op sterke lichtprikkels reageert de kleine, maar kleur, vorm, afstand van dichtbij of veraf bestaan nog niet voor hem. Het slechtste is wel het gehoor ontwikkeld; alleen een plotseling hard geluid vermag reactie op te wekken.

Het schreien is volmaakt.

Het enige, dat de pasgeborene volmaakt verricht, is schreien. Eigenaardig is, dat het schreien eerder begint dan het lachen. Bij een pasgeboren kind ontbreekt ieder teken van lustgevoel. Het juicht niet, het lacht niet, zelfs niet het kleinste glimlachje openbaart zich op zijn gezichtje.

Vat dat schreien vooral niet te dramatisch op.

Vooral zwaarwichtige Duitsers hielden er een zeer sombere mening op na over het schreien van den zuigeling. Zo vatte bv. Kant het schreien op als „protest van de menselijke geest tegen de inkerkering in de ketenen der zinnelijkheid"!

En de pessimist Schopenhauer zag daarin een teken, dat reeds van het begin des mensens bestaan het lijden „overwegend is". Beste lezer, de waarheid is heel wat nuchterder en reëler. Bezie dat schreien toch vooral niet uit het standpunt van volwassene. Als wij, volwassen mensen, schreien, dan is dat doorgaans een teken van ongemeen heftige smart, die zo overmatig is, dat zij niet meer ingehouden kan worden. Maar zo is dat niet bij kleine kinderen!

Voor den zuigeling is het schreien het enige uitdrukkingsmiddel voor zijn onlust en daarom komt het al voor bij onlustgevoelens, die betrekkelijk zwak zijn. Trouwens er komt bij den kleine ook een toestand van lust en behagelijk gevoel voor; doch vrijgezellen zoals Kant en Schopenhauer konden dat niet waar nemen, maar wel vader en moeder Stern en anderen, die uitstekende kinder-psychologen zijn; iedere moeder ziet dat trouwens die haar kindje van zeer nabij meemaakt.

Het schreien is een nuttige, ja noodzakelijke sport.

Het schreien is bovendien hoogst noodzakelijk. Hier spreekt weer de doelmatigheid van de natuur een woordje mee. Het onlustgevoel van honger, pijn, onbehagelijke ligging heeft hulp nodig, vandaar het noodsignaal van het schreien; maar de behagelijkheidstoestand kan die hulp missen. Doch niet alleen om zich verstaanbaar te maken is het schreien noodzakelijk, ook voor het latere spreken moet het schreien als voorbereidende cursus voorafgaan. Daardoor worden de longen en borstspieren gesterkt; oefeningen worden gehouden met in- en uitademen. Al schreiende worden de spraakwerktuigen van strottenhoofd, tong, huig en lippen geoefend. Daarom is het schreien een zeer noodzakelijke sport zelfs.

Modulaties in het schreien.

Aanvankelijk is het schreien zeer monotoon. In de eerste dagen drukt eenzelfde kreet alle mogelijke gevoelens uit. De dreumes schreit op dezelfde wijze bij honger en dorst; bij te koud of te warm water; bij heftige pijn of ongemakkelijk liggen; kortom bij alles wat hem hindert. Maar weldra komen daarin schakeringen naargelang de gemoedstoestand. De kleine huilt bv. uit volle borst bij honger en pijn; schreit zachtjes bij ongemakkelijke houding. Nu eens klinkt het als een gerekte weeklacht dan weer als een gesnik en moeder leest weldra uit die modulaties, wat ze te betekenen hebben.

Het bewustzijn van den pasgeborene.

Spreken kan een pasgeborene nog niet. Dit komt niet alleen omdat de spraakorganen nog niet voldoende ontwikkeld zijn en het kindje nog geen tanden heeft, maar er is nog een veel eenvoudiger reden. Het kind heeft werkelijk niets te vertellen; want het bewustzijn is in de eerste maanden nog heel vaag en nevelachtig. Is er zelfs sprake van bewust zijn bij een pasgeborene? Het is in ieder geval uiterst primitief, want het kind wordt meer geleefd dan het zelf leeft.

Na het schreien begint het lachen.

In de tweede of derde maand wordt de kleine ook een lacher. Vooral na het zuigen, voelt het zich behagelijk en aangenaam gestemd. Er komt glans in de oogjes, er klinken zoemende geluiden, een duidelijk glimlachje vertoont zich, dat tenslotte overgaat in gekraai en gebrabbel. Dit zijn de eerste openbaringen van het lustgevoel. Het kindje begint te reageren vooral bij het zien van moeders lach. Dan beginnen de oogjes te stralen, de mondhoeken gaan naar boven en uit het waarnemen van de glimlach van moeder ontstaan automatisch de lachbewegingen. Het is vooral het gelaat van moeder, waarvan op het kind een vroegtijdige invloed uitgaat, want gewichtige papa's probeert u het voorlopig nog maar niet. Dikwijls heeft de kleine angst voor iederen vreemde en daartoe rekent het kindje ook u; alleen moeder en kindermeid zullen voorlopig het voorrecht genieten zich in deze zonneschijn van den kleine te mogen verheugen.

p.B.A. Schipper.

Ontwapening na de oorlog vereist voor een duurzame vrede.

Pater Bouscaren legt de nadruk op de vermaningen des Pausen.

Pater Timothy Bouscaren S.J., professor in het Kerkelijk Recht aan West Baden College, West Baden, Ind., legde onlangs in een van zijn redevoeringen voor het „Catholic Hour" radio-program, de nadruk op de absolute noodzakelijkheid van ontwapening na beëindiging van de vijandelijkheden. Deze noodzakelijkheid wordt volgens den Pater bewezen door de ontzaggelijke offers die thans gebracht worden om de bewapening tot het alleruiterste op te drijven en door het feit dat overdreven bewapening allicht zal leiden tot een agressieve houding en tot oorlog.

„Het standpunt van den Hogepriester betreffende de ontwapening is er zeker geen van een dromenden idealist, die zich afzijdig houdt van de wereld" zeide Pater Bouscaren.

„Hij veronderstelt geen ogenblik dat het een gemakkelijke taak is — het eenvoudig neerschrijven van een fraaie formule, het tekenen van enkele papieren, en dan naar huis gaan met een zalig gevoel van veiligheid". „Neen, de beperking van de bewapening en dan de voortgaande ontwapening van de naties van de wereld — niet alleen de overwinnaars maar ook de overwonnenen — de vervanging van de kracht door de rede in de internationale relaties, dit is het netelig probleem dat verbonden is aan het maken en behouden van de vrede. Ontwapening is de toetssteen van de wil naar vrede. Zij is niet gemakkelijk, maar zij is noodzakelijk".

„De Paus erkent het recht van zelfverdediging als een natuurlijk recht", vervolgde de Pater. En verder: „Als er ooit een volmaakt voorbeeld is geweest van zelfverdediging gedurende het bestaan van een natie, dan was het toen ons land als één man opstond om zich te wapenen tegen den aanvaller van Pearl Harbor". Op dit ogenblik, nu ons land zichzelf wanhopig verdedigt tegen de moordende agressie, kan er geen sprake zijn van ontwapening".

„Elke Paus sedert Leo XIII heeft aangedrongen op ontwapening, en steeds hebben de Pausen de geringe pogingen ondersteund die tot dit doel ondernomen werden. Men had in beginsel in de beperking van de bewapening voorzien bij de vredesverdragen na de „laatste oorlog". „Te lang daarna echter heeft men welgemeende maar vergeefse pogingen hiertoe gedaan bij de Ontwapenings Conferentie in 1932" zei Pater Bouscaren.

„Hij verklaarde voorts dat het argument van den Paus eenvoudig is. „Deze taak moet volbracht worden, en daarom kan ze volbracht worden".

Pater Bouscaren voegde hieraan nog toe:

„De absolute noodzakelijkheid van de ontwapening, wordt bewezen door zeer klemmende redenen. Vooreerst legt de wedloop in de bewapening den landen een zeer zware last op die hun bloei vernietigt.

De geweldige offers die wij bijvoorbeeld brengen om onze bewapening op sterkte te houden, worden nu in oorlogstijd geaccepteerd, omdat zij nu absolute noodzaak zijn. Maar is er iemand die denkt, dat wij op dezelfde voet door kunnen gaan nadat wij de overwinning behaald hebben?

Dit te eisen zou gelijk staan met onze nationale economie in vredestijd diepe, onherstelbare wonden toebrengen. Ten tweede leidt overdreven bewapening, ook al is ze uitsluitend bedoeld als middel tot zelfverdediging gemakkelijk tot agressie en oorlog. Dit is iets wat wij bij ondervinding weten, en elke bladzijde van de geschiedenis bewijst het (n.c. w.c.)."

Journalistiek Leven in Curaçao.

48

Wrok en naijver in de Curaçaose pers.

Deze vier complicaties hebben er niet toe geleid een vreedzaam geest in de Curaçaose krantenwereld te scheppen. Naijver, afgunst en wrok beheerste jarenlang het journalistieke leven van Curaçao. Het slachtoffer was de met zoveel offers en idealisme opgezette Curaçaosche Volkskrant.

Otto Cras, de uitgever-redacteur van De Curaçaosche Volkskrant, was een energieke persoon. Door niets liet hij zich neerdrukken en zijn blad maakte een goede indruk, zowel door inhoud als verzorging. Medewerker van Cras was Ildefonso Antonio Andres („Dries") Kramers, die na Cras' vroege dood op 7 Februari 1937 het werk met Cras' moeder voortzette. Moeilijkheden van allerlei aard had men te overwinnen om elke dag het blad op straat te krijgen. Helaas was men bij gebrek aan vaktechnische leiding genoopt in 1939 de drukkerij, Tipografia Mercantil, te verkopen aan Pieter Carel Gorsira, eigenaar van een andere drukkerij, De Curaçaosche Courant (hoofdstuk IV). Het laatste nummer van De Curaçaosche Volkskrant verscheen in Juli 1939. Dries Kramers verliet de journalistiek en kwam — hoe vreemd is het leven — terecht bij de C.P.I.M., waar inmiddels trouwens vele sociale verbeteringen waren aangebracht.

Inmiddels was de Beurs- en Nieuwsberichten vanzelfsprekend blijven bestaan en had zich een duurzame plaats verworven in de gehele Curaçaose gemeenschap. Bij voorkomende gelegenheden inzake sociale wetgeving, kiesrechtuitbreiding, en arbeidersconflicten, trad de band die het blad aan het olie-kapitaal bond steeds duidelijk aan het licht, maar niettemin wist het blad spoedig het meest gelezen dagblad van Curaçao te worden. Juist door deze band kwam het blad vaak in conflict met De Curaçaosche Volkskrant die tezamen met de Amigoe di Curaçao, La Union en La Cruz de Curaçao strijd voor een rechtvaardig loon op grondslag van de encyclieken Rerum novarum en Quadragesimo Anno aanbonden.

Weliswaar is De Curaçaosche Volkscourant in de strijd ten onder gegaan, mede door de dood van zijn energieken stichter, maar uiteindelijk heeft zij toch gewonnen, want hoewel er op dit gebied nog immer vele onvervulde wensen zijn, is de weg naar een sociale wetgeving ingeslagen en zijn in verschillende particuliere grote bedrijven verbeteringen op dit gebied aangebracht: werktijdenregeling voor winkel- en kantoorbedienden, ziekteregelingen, ongevallenwet e.d. zijn gekomen. Dit alles is nog wel verre van volmaakt, maar het begin is er in elk geval.

Vele bladen zijn onder gegaan in de strijd om het bestaan op Curaçao, ook vele dagblaadjes. Er is er één onder gegaan dat uitvoeriger vermeld moet worden, omdat het een blad van enkele jeugdige enthousiasten zonder geld was, die met opoffering van eigen tijd en vermogen zich gegeven hebben, omdat zij aan hun blad een sociale missie hadden geschonken. In de journalistieke geschiedenis van Curaçao zal hun naam blijven voortleven.

CURAÇAO'S VIERDE DAGBLAD BLOEIT OP ARUBA.

Helaas is de persgeschiedenis van het eiland Aruba niet zo rijk aan gebeurtenissen als het eiland Curaçao. De opkomst van het thans zo belangrijke eiland dagtekent van betrekkelijk korte tijd. En ook het peil van bladen als El Despertador (nr. 13), La Verdad (nr. 20), bladen die dan nog bedoelden naast inlichtingen voorlichting te geven, is niet te vergelijken met bladen als De Vrijmoedige van Curaçao (nr. 13), wat toch op zichzelf niet zulk een hoogstaand blad was.

De dagbladpers heeft slechts éénmaal het hoofd opgestoken en inderdaad met succes: de **Aruba Post** (nr. 15), in 1938 op stapel gezet, loopt nog immer. Vader van het blad is de bekende arts Dr. Adriaan F. Dussenbroek. Het dagblad werd opgericht te Oranjestad op 5 Juli 1938, maar reeds in September d.a.v. werd het verplaatst naar San Nicolaas, waar de Noordamerikanen van de Lago-olieraffinaderij wonen en waar het blad dus groter afzet heeft.

Tot redacteur-drukker werd benoemd Simson Vieyra van huis uit geen journalist, maar telegrafist, in welke hoedanigheid hij werkzaam was geweest bij de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij te Willemstad en later bij de Beurs- en Nieuwsberichten aldaar. Het blad werd en wordt grotendeels in het Engels gesteld, doch somtijds worden enkele stukken in het Nederlands geschreven. Ook de redactionele beschouwingen — weinig, maar als ze een enkele maal in voorkomen wel pittig — verschijnen doorgaans in het Nederlands. Het is slechts een enkel blad van 56 x 40 cm., waarvan veelal de achterzijde nog weggaat aan advertenties.

Als merkwaardigheid zij vermeld, dat dit blad evenals in zovele andere landen, maar niet in Nederland, op straat uitgevent wordt en met groot succes: Noordamerikaanse inslag.

Toen Simson ziek was.

Veel schokkende gebeurtenissen maakte het blad niet mede, of het moest zijn, dat in 1943 nog mogelijk was, dat een dagblad enkele dagen niet verscheen als gevolg van ziekte van den uitgever-redacteur-drukker-administrateur. Gebeurde dit in vroegere dagen wel, dat de omstandigheden in de dagbladpers van Aruba in 1943 nog zeer primitief waren, blijkt uit een voor de journalistieke geschiedenis van ons staatsdeel wel heel merkwaardige document, dat op 27 Augustus 1943 werd rondgestuurd:

L.S.

Tot mijn grote spijt moet ik u mededelen, dat in verband met ongesteldheid van den uitgever de Aruba Post voorlopig niet zal verschijnen.

J.M. Vieyra-Vredeveld
w.n. Dire. N.V. Aruba Post
Drukkerij en Uitgeverij
Aruba

P.S.
Het drukkers bedrijf zal als voorheen voortgezet worden.

Degene die het namens Simson Vieyra ondertekende was zijn echtgenote, hoe kon het anders, want anderen die het voor hem zouden waarnemen, waren er niet. Het dagbladbedrijf was nog klein: als de man ziek is, zet de vrouw het zo goed mogelijk voort. De rondzendbrief was primitief gedrukt, droog niet eens briefhoofd of datum; hij was in verschillende lettertypen gezet, eindigde met een komma e.d.

(Wordt vervolgd)